

Simon Tøgersns mundtlige beretning

Første del

HK Privats kongres 17. til 19. september 2023

Det er på alle måder en usædvanlig kongresperiode, vi nu afslutter.

De sidste fire år har budt på

- en global pandemi,
- en eksplosion i hjemmearbejdet,
- krig i Europa,
- pludselig og voldsom inflation,
- to vellykkede overenskomstforhandlinger,
- to meget forskellige socialdemokratiske ledede regeringer på hver sin side af et folketingsvalg
- en forbundskongres med valg af en ny forbundsformand og i forlængelse heraf
- en ekstraordinær HK Privat-kongres med nyvalg af sektornæstformand.

Den globale corona-pandemi kom pludseligt og fik en voldsom indflydelse på livet og økonomien i stort alle lande over hele kloden.

Byer og lande blev lukket ned.

Overalt blev de nationale sundhedsvæsener sat under pres.

Vores tillid til myndighederne blev sat på prøve.

Vores tillid til at videnskaben, og til at medicinalindustrien kunne udvikle og siden producere tilstrækkeligt med effektiv medicin blev sat på prøve.

Vores tro på, at samfundet kunne beskytte os, blev sat på prøve.

Ikke alle steder kunne samfundene klare presset.

Nogle steder måtte hospitalerne opgive at behandle folk – ja, det kneb endda med at få begravet de døde!

Nogle steder blev pandemien brugt som påskud for mere overvågning af befolkningen.

Andre steder blev myndighedernes anbefalinger genstand for politisk polemik. Forskellige afarter af konspirationsteoretikere og videnskabs skeptikere havde kronede dage.

Jeg tror, at vi alle kan huske Mette Frederiksens dystre presse møde den 11. marts 2020, hvor hun så at sige ”lukkede samfundet ned”.

I Danmark klarede vi presset.
Vi efterlevede anbefalingerne.
Vi blev hjemme.
Vi vænnede os til at gå med maske.
Vi holdt afstand og vaskede og sprittede hænder i en uendelighed.
Vi lod os vi teste og siden vaccinere.
Hospitalsvæsenet brød ikke sammen.

Danmark klarede presset.
Fordi myndighederne handlede fornuftigt og havde kapaciteten til at tage affære.
Men vigtigst: Danmark klarede presset fordi vi alle sammen tog ansvar – for os selv og vore nærmeste – og for hinanden.
For samfundet!

For Danmark var det vigtigt, at vi holdt mest muligt af produktionen og økonomien kørende.

Det lykkedes – ikke mindst fordi vi i fagbevægelsen indgik en lang række store og små trepartsaftaler med arbejdsgiverne og regeringen. Her blev regler bøjet og tilpasset de særlige vilkår. Og her udviklede vi de modeller og ordninger, som holdt hånden under rigtig mange virksomheder, som ellers ville have været nødt til at dreje nøglen om.

De aftaler er en af forklaringerne på, at vi har den høje beskæftigelse, som vi ser i de her måneder, og at danske virksomheder i dag kører så fint.

Der blev også slået nogle skævere!

Mink, der bliver slået ned og begravet for siden at blive gravet op igen.

Et smitteopsporingssystem, som aldrig kom til at fungere.

Men hellere det end en statsleder, der anbefaler malariamedicin eller et sup af vodkaflasken og en tur i sauna som kur mod corona'en.

Kigger vi tilbage for ligesom at gøre tabene op, så var det de ældre, som alt for længe måtte sidde isolerede på plejehjemmene.

Og måske endnu værre: De socialt dårligst stillede børn, som alt for længe blev holdt væk fra kontakt med andre børn, skole, institutioner og kvalificeret voksenkontakt.

De led – og mange af dem er aldrig rigtigt kommet over det.

Vi er som samfund blevet klogere på hinanden og på en situation, som vi desværre ikke kan afvise, at vi kan komme til at opleve igen.

...

En af de varige effekter af corona-nedlukningen er den eksplosive udbredelse af hjemmearbejdet.

I løbet af et par måneder blev meget store dele af befolkningen fortrolige med Teams og Zoom og de andre systemer til afvikling af små og store møder.

Ikke alting fungerede ved første forsøg.

For eksempel var vores stiftende møder i de fem overenskomstgrupper gode eksempler på, at al begyndelse er svær!

Mange af vore medlemsaktiviteter er siden blevet afviklet over Teams – tillidsmandsmøder, fagstrategi-aktiviteter og bestyrelsesmøder er i stort omfang blevet digitaliserede.

Det betyder, at flere kan deltage – det er fint!

Men det har også sine begrænsninger!

Grundige og holdningsmæssige diskussioner er svære at gennemføre via skærmen!

Rigtig mange af vore medlemmer fik smag for hjemmearbejdet og den nye fleksibilitet, som mange oplevede i den sammenhæng.

Ikke at der ikke også er problemer og arbejdsmiljømæssige udfordringer med hjemmearbejdet – for det er der!

Når vi kigger tilbage på den forandring, så er der nok tale om den mest vidtrækkende ændring af "kontor-danmarks" arbejdsliv siden introduktionen af pc'erne i 1980'erne og start-90'erne.

...

Vi plejer at sige, at vi ikke har oplevet krig i Europa siden afslutningen af 2. verdenskrig. Det er ikke helt rigtigt.

I Grækenland fortsatte de partisaner, som selv befriede dele af landet for de tyske besættelse frem til 1949 den væbnede kamp mod kongen og det af Churchill genindførte monarki.

Det er en lidt glemt historie.

Men til gengæld kan de fleste af os huske krigene, der fulgte sammenbruddet og opsplitningen af det daværende Jugoslavien i 1990'erne.

Begge disse konflikter var – hvert fald i formel forstand – borgerkrige.

Krig mellem grupper inden for den samme stat.

Den 24. februar sidste år indledte Rusland sit angreb på Ukraine. Den ene nation angreb den anden ind over gensidigt og internationalt anerkendte grænser. Forud var gået flere års interne politiske, kulturelle og sproglige konflikter i Ukraine. Ukraine er ikke noget mønsterdemokrati og det politiske system og domstolene har været gennemsyret af korrupsion siden oprettelsen af det ny selvstændige Ukraine.

Men det ændrer alt sammen ikke på, at Ruslands angreb på Ukraine er et brud på den allermest grundlæggende regel for nationernes indbyrdes forhold – nemlig respekten for hinandens territorale integritet.

Derfor skal vi støtte ukrainerne i deres forsvarskamp.

Alt andet vil være et knæfald for jungleloven.

Den kan de store lande leve med - måske.

Men det kan de små lande som Danmark ikke!

I samme moment skal vi støtte de politiske kræfter, som arbejder for at sikre demokrati og ytringsfrihed i Ukraine.

Det vil for os i praksis sige, at vi skal støtte den ukrainske fagbevægelse.

Alle steder, hvor vi ser demokratiske kræfter vinde frem, så er det med fagbevægelsen som en stærk alliancepartner.

Det så vi Sydafrika, og det ser vi i Sydamerika.

Omvendt - alle steder, hvor vi ser angreb på fagbevægelsen, så ved vi, at det er indledningen til angreb på demokrati og ytringsfrihed.

...

Krigen rammer selvsagt befolkningen i Ukraine først og hårdest.

Det er dem, der lider.

Men krigen og de sanktioner, som Rusland og de vestlige lande har indført rammer også vores økonomi.

Først og fremmest er prisen på energi og vigtige råvarer som fx hvede røget i vejret.

Det har bredt sig til hele økonomien i Europa.

Overalt er priserne på daglige forbrugsvarer røget i vejret.

Prisen herfor betales først og fremmest af almindelige lønmodtagere.

Inflationen har kastet millioner af europæere ud i fattigdom.

Inflationen ramte også Danmark.

Vi havde ellers siden finanskrisen vænnet os til og nydt godt af en årlig inflation på

omkring to procent. Det ændrede sig på få måneder!

Da inflationen toppede før årsskiftet, var den kommet op på ti procent!

Heldigvis ser det ud til at inflationstakten er faldende – men vi skal nok ikke regne med at priserne og renten kommer ned på det niveau, vi kendte tidligere.

...

Forløbet omkring overenskomstforhandlingerne i 2020 og 2023 er beskrevet grundigt i den skriftlige beretning. Det vil jeg ikke repetere her!

Fælles for begge forløb var, at vi søgte at formulere de overskrifter – paroler om man vil – som vi mente, at flest muligt kunne se sig selv i.

Både blandt vore egne medlemmer – men også blandt medlemmerne i den øvrige fagbevægelse.

Hvis man vil forstå det danske overenskomsts system, så skal man også forstå, hvor centraliseret det i virkeligheden er. Altså det forhold, at DI – Dansk Industri - er den altdominerende aktør på arbejdsgiversiden.

Det, der ikke forhandles på plads i DI's egne forhandlinger med først og fremmest CO-industri, kommer reelt ikke til forhandling andre steder.

Derfor er samarbejdet i CO-industri vigtigt – og derfor er det så vigtigt, at vi søger at finde de steder, hvor vi og de øvrige CO-forbunds medlemmers interesser og prioriteringer overlapper.

Når vi nu er ved CO-industri, så vil jeg gerne benytte lejligheden til at takke Claus Jensen, Mads Andersen og Henrik Jensen – formand, næstformand og sekretariatschef - for det gode samarbejde, vi har HK Privat og CO-industri imellem. Det er også en personlig tak for mange års godt og kollegialt samarbejde. Tak for det!

Forud for forhandlingerne i 2020 sagde vi - lidt frisk måske - "dobbelt op" med Fritvalgsbidraget. Det lå den gang på 4%.

Det fik dengang nogle garvede forhandle til at hoppe lidt i stolen – vi plejer jo ikke at være så tydelige med vores prioriteringer forud for forhandlingerne!

Mange års opsparet erfaring siger jo, at den slags meldinger kan risikere at hæve prisen på vores hedeste ønsker.

Men omvendt var der meget, meget bred opbakning i hele fagbevægelsen til at gøre netop udvidelsen af FritValgsordningen til omdrejningspunktet for OK20.

Og vi kom da også i mål med kravet – næsten!
De 4% blev ”fordoblet” til 7%!

Det er godt gået af forhandlerne! Men det var også sundt for bevægelsen at stå sammen om et fælles krav – og så komme i mål med det – så godt som!

...

På ét område fik OK20 et helt særligt forløb – nemlig på tandklinikassistent-området.

Her løb corona-situationen med dens mange påbud om personlige værnemidler i sundhedssektoren sammen med, at Tandlægeforeningen ved en urafstemning afviste resultatet af vores overenskomstforhandlinger.

Til vores store forundring så mente de ikke, at de så behøvede at foretage sig yderligere!

I HK Privat mente vi modsat, at vi skulle genoptage forhandlingerne med henblik på en ny aftale. Det blev da også udgangen på et meget langt forløb – klinikassistenterne fik en fornyelse af deres overenskomst, som modsvarede det øvrige private arbejdsmarked. En aftale, som i øvrigt lignende den, tandlægeforeningen havde stemt ned i første omgang!

Men i nogle hektiske uger var tingene ved at gå op i en spids!

Mange klinikassistenter rapporterede om tandlæger, der åbenlyst ignorerede påbuddene om personlige værnemidler, Tandlægeforeningen nægtede i de fleste situationer at indskærpe reglerne overfor deres medlemsvirksomheder og internt blandt tandlægerne rumlede diskussionerne om, hvordan man kunne omgå overenskomsten eller måske ligefrem slippe af med den.

Alt sammen skete det i en branche, som aldrig før havde oplevet den slags konfrontationer og dette konfliktniveau.

Henover 2022 var inflation igen blevet noget vi kunne mærke, og mange oplevede hvordan lønnen blev mindre og mindre værd.

Det forhold sammenholdt med at de lokale lønforhandlinger mange steder kun kastede beskedne forbedringer af sig betød, at mange af vore medlemmer oplevede, at de blev fattigere – måned for måned.

Hen over 2022 kunne vi og de andre CO-industri-forbund se, at minimallønssystemet ikke fungerede efter hensigten. Virksomhedernes gode regnskaber kunne langt fra altid aflæses i resultatet af de lokale lønforhandlinger.

Jeg har ikke tal for, hvor mange gange jeg i Børsen kunne læse Claus Jensen beklage sig over, at medlemmerne ikke fik del i virksomhedernes gode indtjening.

Her lykkedes det at sætte en dagsorden!

En dagsorden, som vi i HK Privat fulgte op på!

Vi ved, at arbejdsgivernes mareridt er en mere centraliseret løndannelse - som vi fx kender det i det offentlige, i transportsektoren eller på slagterierne med deres normallønsystem.

Men det vil meget vel kunne blive resultatet, hvis den nuværende model ikke fungerer – hvis medlemmerne ikke oplever, at de får en fair andel af værditilvæksten i virksomhederne.

Det forhold og det, at vi – sammen med andre – var meget tydelige med ,hvad outputtet af OK23 forventedes at blive, satte en dagsorden.

Hos os lød formuleringen ”resultatet af OK23 skal kunne ses på lønsedlen”.

Det lykkedes vi faktisk med!

Vi fik forbedringer i såvel penge som procenter.

Og vi fik forbedringer af overenskomsternes spilleregler for de lokale lønforhandlinger.

Og oveni fik vi også fornøjelsen af at høre de centrale forhandlere på arbejdsgiversiden synge med på lovprisstigningerne af det danske aftalesystem – og ikke mindst reglerne og mulighederne for at forhandle lønnen lokalt.

Måske var deres sangstemmer lidt sprukne og uøvede – men de sang med!

Og vi fik en af de mest succesfulde overenskomstforhandlinger i mange år!

Nu kommer den svære opgave – nu skal vi have de styrkede bestemmelser omkring de lokale lønforhandlinger ud at leve.

Og vi skal have valgt tillidsrepræsentanter der, hvor overenskomstfornyelsen nu giver os nye muligheder.

At resultatet for både 2020 og 2023 så er blevet stemt hjem med endog meget flotte stemmetal, skal vi heller ikke glemme!

Det kan godt være, at vores arbejdsmarkedsmodel er udfordret på flere leder og kanter!

Men opbakningen fra den organiserede del af det danske arbejdsmarked kan vi ikke klage over!

Det har I – hele forsamlingen her - jeres del af æren for! Tak for det!

...

Da vi sidst mødtes til kongres i starten af september 2019, så hed statsministeren Mette Frederiksen.

Nu fire år efter hedder statsministeren også Mette Frederiksen.

Den samme statsminister, men det er ikke den samme regering – og det er slet ikke det samme politiske projekt, hun står i spidsen for!

Efter valget den 5. juni 2019 fik vi en såkaldt centrum-venstreregering baseret på Socialdemokratiet som regeringsparti og SF, Enhedslisten og de radikale som støttepartier.

De havde først og fremmest bundet hinanden op på en ambitiøs klimapolitik.

Men også en politik, som imødekom fagbevægelsens og vores mange medlemmers ønsker.

Alt sammen – nedskrevet i et 18 sider langt "forståelsespapir".

Vi fik forhøjet arbejdsløshedsdagpengene i de første tre måneder.

Vi fik forhøjet fradraget for faglige kontingenter.

Vi fik Arne-pensionen – seniorførtidspension for folk med mere end 42 års dokumenteret arbejdsmarkedsanciennitet.

I følge Mandag Morgen, så fik Mette Frederiksens regering gennemført i alt 218 af sine i alt 365 forslag.

106 blev gennemført delvist.

Kun 41 blev helt opgivet.

Det er en usædvanlig høj succesrate!

Derfor var det da også noget overraskende, at Mette Frederiksen forud for valget i juni sidste år meldte, at hun gik efter en regering "hen over midten".

Hvad ville hun dog med den røgende ruinhob som medierne omtaler som "blå blok"?

OK sagde mange af os.

Hvis det er det, der skal til – rent "valgkampstaktisk" - for at trække flere vælgere til - så "så la' gå da"!

Valgresultatet gav desværre ikke mulighed for, at den gamle coalition kunne køre videre. Det var de radikale, som var blevet halveret.

Skulle den gamle regering køre videre, så ville det være på et ualmindeligt usikkert

grundlag. De sidste dages tumult hos Alternativet understreger det.
Så noget skulle der ske!

Det endte efter mere end en måneds forhandlinger med den SMV-regering vi kender i dag!

At riget står i en situation, hvor der skal tages nogle store og alvorlige beslutninger, er der ikke mange, der er uenige i. Heller ikke, at den slags beslutninger gerne må tages af brede flertal – hvis det ellers kan lade sig gøre!

Prøv bare at sige forsvar, psykiatri, hospitalsvæsen, den nære velfærd, erhvervsuddannelser, ulighed - så er alle med på, at her skal der mere end et enkelt fingerknips til!

Så langt – så godt!

Men derfra og så til med et fingerknips at ville afskaffe en fælles fridag for os alle sammen – uden forudgående forhandlinger med fagbevægelsen eller arbejdsgiverne – og lige forud for overenskomstforhandlingerne på den private del af arbejdsmarkedet – der er sgu et stykke vej!

Det skabte - forståeligt nok - udbredt harme!

Både over selve indgrebet: Folk efterspørger ikke mere arbejde – tværtimod!

Men i mindst lige så høj grad den måde, man ville gennemføre indgrebet.

Det blev med rette opfattet som både arrogant og udtryk for magtfuldkommenhed.

Både i forhold til Folketinget og den almindelige politiske offentlighed.

Men også i forhold til de tusinder af tillidsfolk og engagerede

fagforeningsmedlemmer, som gennem måneder havde forberedt OK23.

Bedre blev det ikke af, at man henviste til krigen i Ukraine og de kommende års store investeringer i forsvaret – mens man i øvrigt varslede skattelettelser til de mest velaflagte.

På den baggrund kan det ikke undre, at regeringen, det største regeringsparti og statsministeren har mistet alvorlig flyvehøjde på den manøvre!

Men det er her vi er! Det er det Folketing, der er valgt og det er den regering, vi har.

Og det er med det udgangspunkt, at vi må arbejde videre.

...

Vi kan ikke holde kongres uden at snakke om os selv – om HK!

Sidst vi var samlede – i september 2019 - valgte vi enighed Anja som ny næstformand i HK Privat.

I enighed og med applaus!

Men det skal man passe på med!

For da vi nåede frem til oktober 2021, så valgte forbundets kongres Anja som ny forbundsformand. Tillykke med det!

Godt to år som næstformand i HK's største sektor – det er sgu ikke længe!

Men som vittige hoveder siger: Hvis man som næstformand i HK Privat ikke kan komme i Europa-Parlamentet, så kan man jo altid blive formand for HK Danmark!

Anja, du blev ikke bare blive valgt frem for en anden. Du blev valgt på et klart mandat om at udvikle HK Danmark som organisation.

Og ikke bare "mindre justeringer", som din modkandidat udtrykte det!

Det er et valg, der forpligtiger.

Kongressen besluttede nemlig også, at vi skal kigge på HK's kontingentstruktur.

Kan vi nedsætte kontingentet for de grupper, der tjener mindst?

Alle ved, at vi kun på seriøs vis kan snakke kontingentnedsættelser, hvis vi også tør diskutere, om vi kan drifte hele HK for færre penge.

Det vil sige, at vi skal diskutere vores strukturer og interne arbejds- og ansvarsfordeling.

Understøtter vores struktur organiseringsindsatsen og det faglige arbejde?

Eller har vores struktur udviklet sig til en snubletråd?

Er vi dem vi skal være – politikere og medarbejdere?

Lønner vi for godt?

Vi skal ikke diskutere ny struktur her.

Men vi bør kunne slå nogle principper fast:

Ja, vi vil fortsat være en medlemsdrevet demokratisk politisk organisation med valgte lønnede politikere i spidsen. Vi skal ikke repræsenteres af en ansat direktør.

Det faglige arbejde skal ledes af generalforsamlings- og kongresvalgte formænd og kvinder. Ikke af ansatte chefer uden indsigt i det faglige arbejde.

Ja, vi vil fortsat være solidarisk organisation, hvor alle bidrager til fællesskabet. Ikke en organisation, hvor man kan vælge dele af medlemskabet til og fra.

Ja, vi vil fortsat være til stede med afdelinger og kontorer over hele landet.

Ja, vi vil fortsat give plads til at håndtere de forskellige udfordringer, HK'erne møder på forskellige dele af arbejdsmarkedet – og med forskellige overenskomstsystemer - gennem opretholdelse af sektorer og landsforeninger.

Og ja, ønsker nogle af sektorerne at strukturere sig anderledes internt end i dag, så skal de have friheden til det, hvis de mener, at det kan styrke deres faglige arbejde.

Og ja, er der opgaver – administrative, faglige eller politiske – som vi kan løfte bedre og billigere ved at samle dem ét sted i organisationen, så skal vi selvfølgelig gøre det.

Og ja, kan vi flytte penge og ressourcer fra administrative opgaver til det udadvendte opsøgende faglige arbejde, så skal vi selvsagt gøre det.

Ja, der ligger helt sikkert et to-cifret millionbeløb og venter på os, hvis vi formår – og tør - at slanke organisationen.

Men heller ikke mere end det!

Hvis vi vil opretholde HK som en troværdig, slagkraftig og en seriøs politisk og faglig organisation, så er der grænser for, hvor dybt vi kan skære.

Vores spareiver må ikke føre til at vi svækker den faglige indsats – det ville være et historisk svigt

...

På HK Privats kongres tilbage i 2019 besluttede vi os netop for en tilretning og skærpelse af organisationen.

Vi etablerede os med fem overenskomstgrupper til afløsning for de tidligere branchesektioner.

Det har vist sig at være en rigtig god beslutning!

Efter at vi har holdt de første ordinære landsmøder i forbindelse med vores ekstraordinære sektorkongres, så er overenskomstgrupperne for alvor trådt i karakter.

De er ikke mindst blevet et vigtigt omdrejningspunkt for vores overenskomstforhandlinger – såvel forberedelserne som den efterfølgende udmøntning.

Det synes jeg godt at være kan glæde os over!

...

Jeg skal ikke sige så meget mere i første omgang! Jeg giver ordet videre til Gitte. Og så vil jeg sige noget afslutningsvis.

Anden del

Mundtlig beretning

Det er blevet almindeligt at sige, at fagbevægelsen er i krise.
Som regel er det medlemsudviklingen, der bliver refereret til.

Men er fagbevægelsen i krise? Og i givet fald hvori består krisen så?
Ordbogen forklarer ordet "krise" således: *Vanskelig eller farlig situation, hvor tingenes tilstand er forværret eller akutte problemer er opstået.*

Er det **overenskomsterne** – vores kerneprodukt – som er i en "vanskelig eller farlig situation"?

Vi har lige gennemført nogle svære overenskomstforhandlinger og landet et flot resultat, som medlemmerne i stort tal har kvitteret positivt for med historisk høje stemmetal.

Vores overenskomster regulerer i dag stadig flere dele af vores medlemmers arbejdsliv.

Senest er spørgsmålet om indførelse af natarbejde blevet noget der nu også reguleres via overenskomsterne.

Vores overenskomster sætter samtidig niveauet for store dele af den del af arbejdsmarkedet, som formelt set ikke er reguleret af overenskomsterne: 37 timer arbejdsuge, betaling for overarbejde, betaling til pension, den 6. ferieuge.

Så det er ikke vores overenskomstsysteM som er i krise!

Består krisen i, at vi **politisk** set er sat uden for døren?

Nej, det kan man ikke sige!

Vi blev godt nok kørt over i forbindelse med røveriet af Store Bededag.

Men vi står rimeligt stærkt i forsvaret af dagpengesystemet og Arne-pensionen.

Den uddannelsespolitiske diskussion rykker sig i vores retning mod mere fokus på erhvervsuddannelserne.

Vi har en tydelig stemme i al snakken om stress og nedslidning.

Ja, selvfølgelig ville vi gerne stå stærkere rent politisk!

Men vi er på ingen måde kørt af banen. **Den centrale interessevaretagelse fungerer.**

Hvad så? Består krisen i, at vores **organisationer** ikke fungerer?

Nej, det kan man heller ikke sige!

Vi kan måske forekomme både omstændige og gumpetunge.

Men hvis vi både skal være demokratiske, lytte til alle medlemsgrupper og være saglige og have "orden i papirerne", så bliver det ikke aldrig særligt sexet.

Indrømmet!

Meget kunne foregå anderledes.

Men både i forhold til håndhævelsen af det enkelte medlems interesser og i forhold til den fælles politiske interessevaretagelse fungerer tingene.

Jamen, står fagbevægelsen så i en **økonomisk** krise?

Ja, der er forbund, som er presset økonomisk af medlemstilbagegangen.

Men generelt står vi stærkt økonomisk. Medlemsafgangen har ikke et omfang, så vi ikke kan nå at tilpasse vores organisationer og stadigt fungere godt og fornuftigt – hvis vi altså i tide får rebet sejlene!

De små organisationer, som typisk er dem, der er mest presset på økonomien, ville selvfølgelig ofte gøre deres medlemmer en tjeneste, hvis de satte medlemmernes interesser forud for opretholdelse af organisationer med få tusinde medlemmer.

Det er helt sikkert hyggeligt.

Men det er sjældent i medlemmernes interesse at opretholde den slags organisationer.

Men os i de store organisationer skal nu også til at "stramme bardunerne" rent økonomisk. Den proces er i gang. **I HK er vi så småt ved at komme i gang!**

Jamen, er det ikke **medlemsmæssigt**, at vi er krise?

Joh, det må man sige! Det samlede medlemstal i HK Privat, i HK, i praktisk taget alle de tidligere LO-forbund er i hvert fald kun gået en vej gennem de sidste 25 år – og det er nedad!

Det er der mange forklaringer på.

Den udvikling kan selvsagt ikke fortsætte uforandret i ret mange år.

Men hvori består problemet så – sådan helt grundlæggende?

Er det *medlemstilbagegangen*, der er det egentlige *problem* - eller er medlemstilbagegangen et *symptom* på andre og dybereliggende problemer??

Systemerne ser jo ud til at virke: forhandlingerne, sagsbehandlingen og den politiske interessevaretagelse!

Forklaringen må ligge et andet sted!

Den store medlemsundersøgelse, som blev lavet op til FH's ordinære kongres sidste år fortæller, at omkring 80% - altså 4/5 – af en hvilken som helt årgang på et eller andet tidspunkt har været medlem af en rigtig overenskomstbærende fagforening. 80% - det er sgu da ikke krise!

men problemet er, at folk melder sig ud – altså **efter** at de har stiftet bekendtskab med os! Det er sgu lidt bekymrende!

Nogen skal selvfølgelig forsvinde!

Nogen læser videre, bliver ledere eller selvstændige. Fint nok!

Dem ønsker vi held & lykke på deres videre vej gennem arbejdslivet.

Men det er alle de andre – hvorfor forsvinder de?

De har åbenbart ikke haft en oplevelse af, at vi var nødvendige for at de kan få det gode arbejdsliv alle gerne vil have!

Nogen vælger at stå helt uden nogen form for organisering.

Dem bliver der faktisk flere og flere af.

Andre vælger at blive kunder i en af de gule rethjælpsforretninger.

Men uanset hvad – så opleves vi altså ikke som nødvendige for at sikre sig et godt arbejdsliv.

Og hvem ved – måske har de ret?

Måske er sådan nogle som os slet ikke nødvendige for at sikre sig et godt arbejdsliv?

Ja, nogen vil helt sikkert kunne gå gennem hele deres arbejdsliv uden på noget tidspunkt at savne en faglig organisation og alt det, vi kan.

Ja, *nogen* vil helt sikkert kunne klare sig uden!

Men det, der er vores mission – vores opgave – vores eksistensberettigelse – det er at vi sikrer, at *alle* kan få et godt arbejdsliv!

At alle får en fornuftig løn!

At alle har et sundt arbejdsliv!

At alle får mulighed for at uddanne sig gennem hele livet!

At alle bliver forsvaret mod overgreb og vilkårligheder!

At alle er sikret i tilfælde af sygdom eller arbejdsløshed!

At alle bliver respekteret som det, de er – mennesker, der skal tjene til livets ophold!

Det er *dén* historie, vi ikke har været gode nok til at fortælle.

Det er den historie, som vi glemmer i al vores iver for at sagsbehandle bedst muligt.

Det er *dén* historie, vi glemmer, når vi nørder med spidsfindige fortolkninger af love og paragraffer.

Det er *dén* historie, vi ikke får fortalt midt al travlheden med at stable det ene gode medlemstilbud op efter det andet.

Det er fortællingen om - og oplevelsen af - at vi – fagforeningen - tager ansvaret for

hinanden – for kollegerne - ansvaret for fællesskabet på os.

At solidaritet ikke bare er et ord i nogle gamle sange!

At solidaritet ikke bare er noget, der står på nogle pudseløjerlige gamle røde flag!

At solidaritet er virkelighed.

Det er her vi står.

Kan vi få alle med? - Nej, det kan vi med sikkerhed ikke!

Men kan vi få flere med? - Ja, selvfølgelig kan vi det!

Men hvordan får vi flere med?

Er det ikke svært? - Jo, gu' er det da svært!

Men vi ved, hvordan man skal gøre:

Når vi taler med mennesker om de ting, der er vigtige for dem i deres arbejdsliv...

Når vi handler sammen med mennesker på de ting, der er vigtige for dem i deres arbejdsliv... så vil folk gerne være med!

Vi så det fx med klinikassistenterne under OK20 og en række af de andre vellykkede organiseringsfremstød.

Nu består opgaven i at vi rent faktisk praktiserer det,
og bliver ved med at praktisere det
og bliver dygtigere til at praktisere det!

Der er ikke noget quickfix her!

Der er ikke nogen smart gimmick fra et reklamebureau, der kan klare det for os.

Der er kun en ting at gøre – nemlig, at snakke med mennesker,

- tage godt imod den nye kollega,
- hjælpe den nye elev godt til rette,
- holde kontakt med den sygemeldte kollega,
- sige fra overfor vilkårligheder,
- sikre, at alle får mulighed for at efteruddanne sig,
- at alle får del i lønforbedringerne.

Kort sagt – at praktisere solidariteten i hverdagen!

Vi – fagforeningen - skal være garanten for solidariteten – i hverdagen på den enkelte arbejdsplads – og i samfundet.

Vi skal gøre det i dagligdagen - kollega overfor kollega – og som kollektiv organiseret gennem fagforeningen.

Ikke bare fordi det er rart og hyggeligt, men fordi det er det, der virker.

Det er det, der sikrer at alle kommer med!

Men hvis folk ikke ser det, hvis folk ikke oplever det, ikke mærker det helt ned i maven, så er det lige meget.

Det er heri krisen består

– at alt for mange ikke har haft oplevelsen af, at det var den faglige organisation, der gjorde forskellen.

- at det er den faglige organisation, der sikrer retten til pension, efteruddannelse og løn under barsel og alle de andre goder.

- at det er den faglige organisation, som er det bedste og stærkeste våben når det gælder om at sikre alle det gode arbejdsliv.

...

Det er den udfordring vi prøver at møde med vores organiseringsindsats.

Her prøver vi knytte medlemsfremstød til konkrete initiativer overfor medlemmer på konkrete virksomheder. Det er ikke abstrakt agitation!

De mest vellykkede organiseringsindsatser knytter sig netop til indsatser for oprettelse af overenskomst, valg af tillids- eller arbejdsmiljørepræsentanter, lønforhandlinger, gennemførelse af konkrete forbedringer i hverdagen.

Det har vi brugt mange ressourcer på i de to forgangne kongresperioder. Rigtigt mange endda...!

Vi må erkende, at vi ikke ændrer en stor organisations virkemåde og kultur bare fordi vi vedtager, at det er det vi gerne vil.

En stor organisation som HK Privat vil altid tendere mod at rette al sin opmærksomhed i retning af det kendte og velafprøvede – i retning af drift og sagsbehandling.

Vi er kommet et stykke af vejen. Men vi er ikke mål!

Med den erkendelse i baghovedet har vi bedt arbejdsmarkedsforsker Laust Høgedahl fra Aalborg Universitet om at kigge os over skulderen.

Laust har interviewet medarbejdere og politikere i hele HK Privat for at prøve at lokalisere forhindringerne for at vores organiseringsindsats bliver mere effektiv.

Rapporten handler meget om, hvordan vi beslutter os og eksekverer på beslutningerne centralt og lokalt.

Der ligger et sammendrag af undersøgelsen på bordene.

Vi har bedt Laust om at indlede vores beretningsdiskussion med en gennemgang af sine vigtigste iagttagelser – samt en håndfuld bud på hvordan vi kommer videre. Budene står for Lausts egen regning – men de er et godt udgangspunkt for vores videre diskussioner – i dag og i den kommende periode.

...

Ja, det er min sidste beretning.

Jeg har siddet i tre kongresperioder. Nu tror jeg, at både HK Privat og jeg har godt af, at der kommer nye folk til.

Det har været en ære at repræsentere jer.

Tak for ordet!